

Ключевые слова: потребность; мотив; мотивация обучения; потребность в услугах высшего образования; потребностно-мотивационная сфера; содержательные и процессуальные теории мотивации.

В.І. Майковська

ПОТРЕБИ ЯК ВАЖІЛЬ ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ

У статті розкрито погляд на потреби в послугах вищої освіти як основу мотивації якісної професійної підготовки. Встановлено, що мотивація навчання є процесом спонукання до діяльності з метою досягнення його цілей. Доведено, що розуміння суті мотивації базується на аналізі потребнісно-мотиваційної сфери споживача освітніх послуг. Розглянуто теорії мотивації на основі потреб, застосування яких дозволяє викладачу залучати студента до досягнення цілей професійного навчання.

Ключові слова: потреба; мотив; мотивація навчання; потреба в послугах вищої освіти; потребнісно-мотиваційна сфера; змістовні й процесуальні теорії мотивації.

V. I. Maykovska

NEEDS AS A LEVER FOR INCREASING THE MOTIVATION IN PROFESSIONAL TRAINING

The article describes the view at the needs of higher education services as the basis motivation of quality professional education. It was established that the motivation of training is the process of promptings the activities to achieve the learning objectives. It was proved that the understanding of the essence of motivation depends on the analysis of the need-motivational sphere of consumer of education services. The motivation theories based on needs, consideration of which allows the teacher to involve the student into achieving the objectives of professional training, were considered.

Key words: need; motive; the motivation of training; the need of higher education services; need-motivational sphere; meaningful and procedural theories of motivation.

Стаття надійшла до редакції 11.04.15

УДК 378.1 (477)

О.П. Мещанінов,

м. Миколайів, Україна

КРИТЕРІАЛЬНІ ОЗНАКИ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Ключовою рисою ХХІ століття є “прискорення”. Прискорення, що приведе до швидких змін і характер сіх змін має бути позитивним, тобто те що ми називаємо розвитком, оновленням. В умовах швидких змін особливої уваги потребує відповідно швидкий процес ідентифікації, визначення саме характеру змін, що плануються та впроваджуються. Отже, в динамічних умовах, потрібен надійний та зручний інструмент проведення скоріше не кількісного, а якісного оцінювання. Потрібні критеріальні ознаки стану та характеру організаційно-педагогічних змін, що забезпечують розвиток, в першу чергу, якості університетської системи освіти.

Зв'язок з важливими завданнями. Дослідження критеріальних ознак організаційно-педагогічних змін, які характеризують якість університетської системи освіти в Україні у ХХІ столітті сприятиме подоланню суперечностей, особливо на третьому циклі вищої освіти, що забезпечить підґрунтя ефективного впровадження Закону України “Про вищу освіту” (2014 р.) та успішного приєднання університетів до Європейського простору вищої освіти.

Аналіз останніх наукових публікацій. Розвиток, якість та ефективності університетської системи освіти перебувають у традиційному полі наукових інтересів значної кількості науковців, як вітчизняних, так і закордонних. У дослідженні Вознюк О.В. обґрунтовуються критеріальні ознаки виявлення синергетичних ресурсів педагогічних систем. Зроблено вченим висновок про те, що “означені принципи, як критеріальні ознаки, зорієнтовані на виявлення синергетичних ресурсів педагогічних систем та відповідний їм зміст реалізації діалектичним чином взаємопов'язані, обумовлюють та потенціюють один одного”[3, с. 15 11].

Як правило, визначення університетів, у наукових дослідженнях, базуються на ідеї класичного університету, що відображається у функціональній повноті, яка закладена у формі “чотирьох едностей” функцій або принципів організації: “Єдність навчання наукам з науковими дослідженнями. Єдність навчання – дослідження і просвіти. Єдність навчання – дослідження і загальної освіти. Єдність наук, зосереджених в університеті” [4].

П'ятою єдністю функцій сучасного університету виступає єднання мудрощі, досвіду сучасного покоління науковців із енергією активного

прагнення до змін молодого покоління. Марія Зубрицька наводить думку Умберто Еко, що Університет є "місцем зустрічі зрілості та молодості духу... в його стіни щоразу вривається дух весни, витає енергетика молодості, які за своєю природою є носіями оновлення, свіжих ідей тощо. Здатність підтримувати процес злиття горизонту сповідань молодих людей та викладачів - це здатність Університету розвиватися" [5, с. 15].

Наявність п'яти означених єдностей, виступає передумовою, **першою з критеріальних ознак організації університетської системи освіти**. Тобто, в ґрунтовних наукових дослідженнях висувуються пропозиції по впровадженню окремих критеріальних ознак. Але цілісної сукупності, системи критеріальних ознак не присвячено жодне відоме нам сучасне дослідження.

Основна мета статті полягає у висвітленні цілісної системи критеріальних ознак, що характеризують феномен якості університетської системи освіти.

Виклад основного матеріалу.

В усьому світі зростає увага до забезпечення якості (Quality Assurance - QA) та стандартів, що пояснюється швидким розвитком вищої освіти і водночас підвищенням вартості освітніх послуг для держави і людей. Європа має намір здійснити свою мету та стати найбільш динамічною і інтелектуальною економікою у світі (Лісабонська Стратегія).

Європейська мережа гарантії якості у вищій освіті (European Network of Quality Assurance - ENQA) була утворена у 2000 році. Основою її створення стали:

- "Європейський пілотний проект по оцінці якості вищої освіти" (1994-1995 рр.),
- матеріали Рекомендацій Єврокомісії (98/561/EC від 24 вересня 1998 р.) з європейського співробітництва у питаннях гарантії якості у вищій освіті й
- текст Болонської декларації 1999 року.

Задля формування системи забезпечення якості вищої освіти у Болонському процесі міністри країн-учасниць у Берлінському комюніке від 19 вересня 2003 року доручили ENQA [11] через її членів у співпраці з Європейською Асоціацією університетів (EUA), Європейською Асоціацією вищих навчальних закладів, що не є університетами (EURASHE), та Європейським студентським міжнародним бюро (ESIB – у 2007 році перейменовано на ESU – Європейську студентську спілку), які утворили групу E4, розробити "узгоджені стандарти, процедури та рекомендації із забезпечення якості". Розроблені стандарти і рекомендації

– European quality assurance standards and guidelines (ESG) – були схвалені на конференції в Бергені 2005 року. Призначення стандартів і рекомендацій ESG полягає у наданні допомоги і визначення орієнтирів як для вищих навчальних закладів при розробці своїх власних систем забезпечення якості, так і для агенцій, які здійснюють незалежні перевірки.

4 березня 2008 року в Брюсселі (Бельгія) було створено Європейський реєстр забезпечення якості (European Register of Quality Assurance - EQAR). Україна також стала повноправним урядовим членом Європейського реєстру забезпечення якості (EQAR) та приймає основні принципи Європейської системи забезпечення якості освіти:

- зацікавленість студентів і роботодавців, а також суспільства в цілому у високій якості вищої освіти;
- ключова важливість автономії закладів і установ, збалансована усвідомленням того, що автономія несе із собою дуже серйозну відповідальність;
- система зовнішнього забезпечення якості повинна відповідати своїй меті і не ускладнювати роботу навчальних закладів більше, ніж це необхідно для виконання цією системою своїх завдань.

У фундаментальних дослідженнях І.А. Зязюн наголошує, що домінуючою тенденцією розвитку української університетської освіти стають **виховання, формування нового рівня світогляду, демократизація особистості та пристосування її до життя в умовах свободи**. Національному вихованню загрожує небезпека внаслідок трансформації соціального гуманізму на ґрунті технічних досягнень сучасного прагматичного світу. Як зазначає Ушакова Н.: "**Свобода – це критеріальна ознака якості" університетської освіти** [8]. Тобто, для людини ХХІ століття свобода є першим правом. Усі зусилля щодо розвитку університетської освіти залишаються марними, якщо ми не здобудемо для нас та не залишимо для нащадків права вибору [7].

Е. Фромм висловлює “твердження про свободу як якість повністю людського буття. Наскільки ми виходимо за межі турбот про фізичне виживання, наскільки нами не керують страх, безсилля, нарцисизм, залежність тощо, настільки ми долаємо примусовість. Любов, ніжність, розум, зацікавленість, цілісність та ідентичність – усі вони є дітьми свободи” [9, с. 183].

У відповідь на загальноєвропейські тенденції по забезпеченню життєздатності і стійкості культури якості, підвищенню рівня автономії вищих навчальних закладів у 2009 році в Україні під час проведення Ольвійського Форуму було створено Всеукраїнську Громадську

Організацію “Асоціація Університетів України” та прийняті основоположні документи:

- Хартія Університетів України;
- Ольвійська Декларація Університетів “Академічні свободи, університетська автономія, наука та освіта для сталого розвитку”;
- Рамки пріоритетних дій “Втілення в життя Ольвійської Декларації Університетів” [10].

Автономний університет, який не залежить від держави та інших соціальних інститутів, передбачає організацію навчання в межах власної інфраструктури завдяки різноманітній кооперації університетських підсистем різного типу та рівня. Подібно до перших автономних університетів середньовіччя утворюється власний, а не рекомендований МОН України, статут, використовуються власні ресурси, формулюється власна соціальна інноваційна функція [7].

Соціальна інноваційна функція університетської системи освіти полягає у визначенні та прийнятті цінності рівноваги між природою та суспільством, у балансі індивідуальних та суспільних інтересів, у вихованні вільної людини, людини у постійному розвитку, розвитку досвідом, з досвіду і для досвіду, у тому, щоб сприяти соціальній мобільності та інтеграції різних соціальних груп, а соціальний розвиток полягає у розвитку свідомості особистостей, нової генерації молоді, у перемозі над старою парадигмою економічного зростання, валового національного продукту як цілей соціального розвитку, у зближенні рівнів економічного й соціального розвитку, у можливості синергетичної взаємодії технологічних інновацій і цінностей людини та суспільства. **Застосування імітаційних, діючих моделей в університетській освіті є критеріальною ознакою її інноваційності та якості.**

Отже, послідовне, неухильне вдосконалення та відстоювання університетом **академічних свобод та університетської автономії виступають ключовою критеріальною ознакою якості** університетської системи освіти.

Враховуючи реальний фінансовий стан університетів у сучасних умовах, ми також дійшли висновку, що вільний вибір студентів та вищого навчального закладу ефективніше впроваджувати шляхом надання можливості вибору блоку дисциплін, на зразок блоку дисциплін профілізації. Отже, як визначає Д. Белл, ефективність – це раціональність у виборі між двома альтернативами [2, с. 224].

На думку Е. Фромма, сучасне технологічне суспільство як технологічна система “запрограмована за двома принципами, які визначають зусилля й думки всіх, кого вона охоплює. Перший принцип

полягає в максимі: все, що можливо технічно зробити, слід зробити... навіть ціною відмови від задоволення багатьох потреб тут, на Землі. Цей принцип заперечує всі цінності, розвинуті гуманістичною традицією, згідно з якою варто робити лише те, що потрібно людині для її зростання, радості, розуміння того, що це прекрасно, що це є добром, що це є істиною. ... Якщо це технічно можливо, то решта цінностей нехтується, а підвалини етики визначаються технологічним розвитком. Другий принцип – це максимальна ефективність і продуктивність. Як наслідок, вимога максимальної ефективності викликає вимогу мінімальної індивідуалізації.

... Обмежуючись вузькими рамками сьогоденних цілей компанії, можна зробити працівників слухняними й керованими, в результаті підвищуючи ефективність діяльності компанії. Але коли йдеться про службовців як людей, то результатом також є виникнення в них почуттів меншовартості, стурбованості, пригніченості, які можуть призвести до байдужості або до ворожості” [9, с. 141-143]. Вчений особливу увагу звертає на усунення елементів творчості при означеній організації праці шляхом розподілу й членування завдань, коли не залишається потреби для розмірковувань та міжособового контакту. Ефективність у вузькому значенні виявляється надзвичайно неефективною, коли розширити межі часу й масштаби предмета аналізу, “може деморалізувати людей і дорого коштувати й людині, й суспільству”. Панування цього ж принципу “максимальної продуктивності”, у простішому вигляді – “чим більше, тим краще”, призводить до порушення рівноваги у системі в цілому. “Якщо всі зусилля спрямовані на те, щоб робити більше, якість життя втрачає будь яке значення, а діяльність, що була засобом, стає метою” [9, с. 144-145].

Зауважимо, що розвиток університетської освіти – це завдання, яке належить до стратегічних напрямів, що є прерогативою держави, підґрунтям її національної безпеки. Державу нового типу можуть побудувати лише високоосвічені власні нові національні кадри, орієнтовані на національні інтереси, вільні люди з новим рівнем світогляду. Проблема підвищення якості освіти і її ефективного використання, при забезпеченні розширеної альтернативності вибору, є комплексною і визначається як університетською системою освіти, так і системами, які використовують результати її діяльності – фахівців.

Зазначимо, що забезпечення сприйняття ефективності як альтернативності вибору з множини пропозицій, варіантів у організації університету є критеріальною ознакою розвитку якості та ефективності університетської освіти.

Варто нагадати слова Л.М. Толстого (1828-1910), які В.О. Сухомлинський (1918-1970) неодноразово цитував: “Якщо вчитель має лише любов до учня як батько, мати, він буде кращим за того вчителя, який прочитав усі книги, але не має любові ні до справи, ні до учнів. Якщо вчитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він – досконалий учитель” [6, с. 153]. До цього слід додати слова І.А. Зязюна, “що справжній колективізм формується лише там, де є творчий, закоханий у дітей педагог, де є культ Людини, Розуму, Щастя, Свободи, Справедливості, Совісті” [6, с. 157].

Стосовно ідеї вільного вибору слід навести думку І.А. Зязюна: “Ми намагаємося досягти повної впевненості, що вільний вибір професії є основою всебічного розвитку особистості при відповідності індивідуальних особливостей професійним вимогам. Наше кредо: лише вільний і правильний вибір професії – єдина передумова всебічного розвитку особи” [6, с. 125]. Разом “з вищими науками над усе побожність у серцях молоді зорано і засіяно було. Без того мудрість усіляка є глупством перед Богом”. Так заповідав нащадкам Петро Могила.

Як визначає І.А. Зязюн, в основу українського національного виховання покладено віру в ідеал добра, намагання людини творити і відстоювати добро [6]. Така людина прагне утверджувати віру в добро навколо себе і в собі самій. Вільна людина – самовідповідальна людина. Почуття самовідповідальності веде до розвитку в характері людини рис підприємливості, ініціативності, спонукає до творчості. Коли такі риси притаманні більшості людей, то університетська спільнота, як і суспільство, має шанс досягти творчого успіху і добробуту.

Вважаємо доречним навести думку І.А. Зязюна, яка творчо доповнює класичну педагогічну спадщину великого педагога А.С. Макаренка: “Для відтворення духовної традиції, що стверджує добро і справедливість, чи, кажучи інакше, для виховання гармонійної особистості передусім необхідні не інструкції, нехай і найдосконаліші, а справжні люди, здатні боротися за ідеали і ними жити. Цьому вчив і так жив автор “Педагогічної поеми” [6, с. 142]. Отже, **добро і справедливість виступають духовною критеріальною ознакою якості університетської системи освіти.**

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок. Цілісна система критеріальних ознак якості університетської освіти містить: п'ять едностей, академічну свободу та університетську автономію, забезпечення сприйняття ефективності як альтернативності вибору з множини пропозицій, варіантів у організації університету, застосування імітаційних, діючих моделей в університетській освіті,

добро і справедливість. Таким чином, відбувається своєрідне перевідкриття інноваційної університетської системи освіти в Україні XXI століття.

У подальших дослідженнях доречно додаткова розробка критеріальних ознак інноваційного характеру університетської системи освіти та оновленої синергетичної моделі розвитку, що спирається на новий вимір, вимір в категоріях домінуючих типів організаційної культури та моделей розвитку в координатах рамкової конструкції конкуруючих цінностей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ: 1. Академічні свободи, університетська автономія та освіта для сталого розвитку. Мовою документів: Наукове видання. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – 288 с. Редакція колегія: Л.П. Клименко, О.П. Мещанінов, Н.В. Коваль, Ю.Ю. Верланов. 2. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навч. посібник / Упоряд. Віталій Лях. – Київ: Либідь, 1996. – С. 194-250. 3. Вознюк О.В. Критеріальні ознаки виявлення синергетичних рис та ресурсів педагогічних систем та основні принципи їх синергізації. <http://zavantag.com/docs/2053/index-37179-1.html> 4. Волинка Г., Мозкова Н., Федів Ю. Університет як соціокультурний феномен: історія і українська сучасність // Людина і політика. - 2002. - № 2 (20). - С. 82-96. 5. Зубрицька М. Філософський дискурс ідеї Університету: в складних лабіринтах пошуку істини // Ідея Університету: Антологія / Упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська; Відп. ред. М. Зубрицька. - Львів: Літопис, 2002. - С. 7-22. 6. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: Науково-методичний посібник. – К.: МАУП, 2000. – 312 с. 7. Мещанінов О.П. Соціальна функція інноваційної університетської системи освіти // Теорія і практика управління соціальними системами // Щоквартальний науково-практичний журнал. – Харків: НТУ «ХПІ». 2013. - №3. – С. 60-69. 8. Ушакова Н., Іванова І., Михайличенко Г. Науково-методична комісія з менеджменту: про якість освіти говорити чи діяти? // Синергія: Аналітичний журнал з менеджменту. – 2003. – № 3 (7). – С. 49-54. 9. Фромм Е. Революція надії // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навч. Посібник / Упоряд. Віталій Лях. – К.: Либідь, 1996. – С. 135-192. 10. Хартія Університетів України, Ольвійська Декларація Університетів, Рамки пріоритетних дій та Статут Асоціації Університетів України: Наукове видання. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – Вип. 1. – 44 с. (Серія «Ольвійський форум: стратегії України в геополітичному просторі»). 11. ENQA (2005, 2009) Standards and guidelines

for quality assurance in the European higher education area URL: [http://www.bolognabergen2005.](http://www.bolognabergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf)

no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf;

[http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition %20 \(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf)

Bibilijgraphy (transliterated): 1. Академични svobody, universytet-s'ka avtonomiya ta osvita dlya staloho rozvytku. Movoyu dokumentiv: Naukove vydannya. – Mykolayiv: Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2009. – 288 s. Redaktsina kolehiya: L.P. Klymenko, O.P. Meshchaninov, N.V. Koval', Yu.Yu. Verlanov. 2. Bell D. Prykhid postindustrial'noho suspil'stva // Suchasna zarubizhna sotsial'na filosofiya. Khrestomatiya: Navch. posibnyk / Uporyad. Vitaliy Lyakh. – Kyiv: Lybid', 1996. – S. 194-250. 3. Voznyuk O.V. Kryterial'ni oznaky vyyavlennya synerhetychnykh rys ta resursiv pedahohichnykh system ta osnovni pryntsypy yikh synerhizatsiyi. <http://zavantag.com/docs/2053/index-37179-1.html> 4. Volynka H., Mozkova N., Fediv Yu. Universytet yak sotsiokul'turnyy fenomen: istoriya i ukraiyins'ka suchasnist' // Lyudyna i polityka. - 2002. - # 2 (20). - S. 82-96. 5.

Zubryts'ka M. Filosofs'kyy dyskurs ideyi Universytetu: v skladnykh labiryntakh poshuku istyny // Ideya Universytetu: Antolohiya / Uporyad.: M. Zubryts'ka, N. Babalyk, Z. Rybchyns'ka; Vidp. red. M. Zubryts'ka. - L'viv: Litopys, 2002. - S. 7-22. 6. Zyazyun I.A. Pedahohika dobra: idealy i realiyi: Naukovo-metodychnyy posibnyk. – K.: MAUP, 2000. – 312 s. 7. Meshchaninov O.P. Sotsial'na funktsiya innovatsiyanoi universytet-s'koyi systemy osvity // Teoriya i praktyka upravlinnya sotsial'nymy systemamy // Shchokvartal'nyy naukovo-praktychnyy zhurnal. – Kharkiv: NTU «KhPI». 2013. - #3. – S. 60-69. 8. Ushakova N., Ivanova I., Mykhaylychenko H. Naukovo-metodychna komisiya z menedzhmentu: pro yakist' osvity hovoryty chy diyaty? // Synerhiya: Analitychnyy zhurnal z menedzhmentu. – 2003. – # 3 (7). – S. 49-54. 9. Fromm E. Revolyutsiya nadiyi // Suchasna zarubizhna sotsial'na filosofiya. Khrestomatiya: Navch. Posibnyk / Uporyad. Vitaliy Lyakh. – K.: Lybid', 1996. – S. 135-192. 10.

Khartiya Universytetiv Ukrayiny, Ol'viys'ka Deklaratsiya Universytetiv, Ramky prioritetnykh diy ta Statut Asotsiatsiyi Universytetiv Ukrayiny: Naukove vydannya. – Mykolayiv: Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2009. – Vyp. 1. – 44 s. (Seriya «Ol'viys'kyy forum: stratehiyi Ukrayiny v heopolitychnomu prostori»). 11. ENQA (2005, 2009) Standards and guidelines for quality assurance in the European higher education area URL: [http://www.bolognabergen2005.](http://www.bolognabergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf)

no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf;

[http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition %20 \(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf)

[http://www.bolognabergen2005.](http://www.bolognabergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf)

no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf;

[http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition %20 \(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf)

А.П. Мещанинов

КРИТЕРИАЛЬНЫЕ ПРИЗНАКИ КАЧЕСТВА УНИВЕРСИТЕТСКОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Определены критериальные признаки университетской системы образования, проанализированы с позиции потребностей и тенденций, присущих постиндустриальному обществу, которое стремится осуществить развитие к информационному обществу. Освещены актуальную проблему выбора путей развития университетской системы образования в Украине и формирование инновационной модели развития. В дальнейших исследованиях уместна разработка обновленной синергетической модели развития, опирающейся на новое измерение, измерение в категориях организационной культуры.

Ключевые слова: критериальные признаки, университетская система образования, качество, эффективность как альтернативность выбора, пять единств, академическая свобода и университетская автономия, экономический рост и социальное развитие, добро и справедливость, устойчивое развитие.

О.П. Мещанінов

КРИТЕРІАЛЬНІ ОЗНАКИ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Визначено критеріальні ознаки університетської системи освіти, що проаналізовані з позиції потреб та тенденцій, які властиві постіндустриальному суспільству, яке прагне здійснити розвиток до інформаційного суспільства. Висвітлено актуальну проблему вибору шляхів розвитку університетської системи освіти в Україні та формування інноваційної моделі розвитку. У подальших дослідженнях доречно розробка оновленої синергетичної моделі розвитку, що спирається на новий вимір, вимір в категоріях організаційної культури.

Ключові слова: критеріальні ознаки, університетська система освіти, якість, ефективність як альтернативність вибору, п'ять єдностей, академічна свобода та університетська автономія, економічний ріст та соціальний розвиток, добро і справедливість, сталий розвиток.

A.P. Meshchaninov

CRITERIAL FEATURES QUALITY UNIVERSITY EDUCATION

Determined criterial features of university education are analyzed from the standpoint of needs and trends that characterized the post-industrial society

which seeks to implement the development of the information society. Deals with the problem of choosing the actual paths of development of university education in Ukraine and the formation of an innovative model of development. In further research to develop appropriate updated synergetic development model, based on a new dimension, dimension in terms of organizational culture.

Keywords: criteria features of university education, quality, effectiveness as an alternative choice, five unities, academic freedom and university autonomy, economic growth and social development, good and justice, sustainable

Стаття надійшла до редакції 06.04.15

УДК 378.14

Панченко О.І.,

м.Харків, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ ІНЖЕНЕРА-МЕХАНІКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЦІЛІСНОЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Актуальність та постановка проблеми. Сьогодні, в умовах глобалізації, технократизму, глибокої економічної кризи, українська промисловість потребує фахівців нового формату, а саме: здатних адекватно реагувати на надскладні виклики сучасного виробництва та вміло продукувати ідеї для їх вирішення і втілення у життя. Насамперед, мова йдеться про інженерів сучасного покоління. Уявляється цілком очевидним, що успішне розв'язання проблем сучасної промисловості можливе тільки завдяки їх високій професійності та творчого підходу до вирішення професійних задач.

На жаль, технічна освіта сьогодні здебільшого носить репродуктивний характер і не торкається глибинних, образних основ розвитку особистості майбутнього інженера-механіка, що відіграють дуже велику роль при оволодінні технічною професією та формуванні професійного мислення інженерів. Одним із можливих шляхів вирішення цієї проблеми є створення педагогічних технологій, які б враховували особливості сучасної підготовки інженерів-механіків та сприяли б розвитку цілісної творчої особистості майбутнього фахівця.